

MANIFEST UKRAIŃSKICH NIEPODLEGŁOŚCIOWCÓW

Centralny Komitet Ukraińskiej Partii Narodowej w manifestie swym po przedstawieniu w krakowie przedmiotów w sprawie niepodległości od czasów caratu aż do poddania się sowieciom w 1923 roku, zaznacza, że wypadki poszłyby w innym kierunku, gdyby na paryskiej konferencji pokojowej dopuszczono do głosu przedstawicieli narodu ukraińskiego.

Manifest podpisali wybitni działacze narodowi i przedstawiciele powojennych ugrupowań, jak Smal-Szocki, były deputowany w ukraińskim zgrupowaniu narodowym, Wiktor Kuszczyński, szef sztabu generalnego armii ukraińskiej, Dr. Mikołaj Kowalewski, minister lotnictwa w byłym rządzie ukraińskiej republiki ludowej, prof. Bohdan Lepky z Krakowa i Wołodyśmier Szpiżyński, publicysta.

Autorzy manifestu zaznaczają, że obryzanie bogactwa naturalnego Ukrainy nie mogą dłużej być obiektem rabunkowej gospodarki sowieckiej, ratujących się od nieuchronnej ruiny i upadku koczowniczymi, którzy stali się prowincją sowiecką, ulegając przemocy Moskwy. Następną częścią manifestu poświęconą jest celom i zadaniom obecnego rządu niepodległego.

Opłakane skutki komunizmu

Każdego człowieka, który doznał — czytamy w manifestie — dążenie ludu ukraińskiego do niepodległości była i wolności ma swe źródło w duchu narodowym. Zarówno narody jak jednostki pragną sprawiedliwości. Sprawiedliwość była celem walk narodowych w dziejach całej ludzkości. Upragniona przez nas demokracja zaczyna nie na tem polegać, że wszyscy ludzie są równi, ale na tem, że wszyscy ludzie winni mieć równe prawa i że każdy człowiek powinien spełniać obowiązki i korzystać z przywilejów odpowiadających stanowiskowi zajmowanemu przez w społeczeństwie, zgodnie z posiadaniem wykształcenia i zdolności. Nie ma demokracji, jeśli nie będzie było przywrócić, że komunizm jest dalszym jej rozwinięciem nawet gdyby komunizm dał się pomyśleć bez dyktatorów nielicznych jednostek.

Opłakane skutki komunistycznych prób wywołania walk klasowych na całym świecie i wrogostwo stoników komunizmu do aspiracji indywidualnych i narodowych przyniosły polityczną i ekonomiczną klęskę eksperymentatorów i materialistyczną anarchię.

Ono podstawowe problem ludu ukraińskiego, problem 40 milionowego narodu, pragnącego wolności. W obecnym czasie jesteśmy świadkami tytułu imponujących objawów budzenia się świadomości narodowej wśród Ukraińców, tytułu dowodów poczucia niepodległości narodowej, widzieliśmy tyły krwi wywołanej napróżno, tak jak krzyżów na grobach poległych już dziś zaprzeczających nie będzie istnienia kwestii ukraińskiej i temu, że z dniem każdym staje się ona coraz bardziej palącą, coraz wyraźniej występującą na politycznym widnokręgu Europy.

OPOZYCJA NIE MOŻE DOJŚĆ DO GŁOSU NA KONGRESIE KOMUNISTÓW

Stalinowcy zmuszają „trockistów” do milczenia. — „Trocki schował do kieszeni zapowiedziany manifest”.

MOSKWA, 6 grudnia. — Kongres komunistów w Moskwie rozpoczął dziś obrady nad kwestjami wysuniętymi przez opozycję, która reprezentowana jest stąbo na jeździe. Wśród wybranych delegatów liczba stalinowców opozycji jest znokmalona. Wśród zaproszonych — niema ich wcale.

W sojuszu z demokracją Europą

Kwestia ukraińska jak wszystkie w ogóle wielkie problemy polityki współczesnej, przewidywanym musi być rozpatrywana z punktu widzenia równowagi politycznej w Europie i pokoju, tego najcenniejszego kapitału ludzkości. Jesteśmy najbardziej prze-

PREZ. CALLES POPOSUJE SIĘ ODWAGA PRZED AMB. MORROW

Drażni byka czerwona płaczą na arenie

W paru momentach zwrócił się uknępną rogów rozwścieczonego zwierzęcia

MEKSYKO, Monterey, 6 grudnia. Prezydent Calles wystraszony był rolą matadora, drażniąc płaczącą czerwona małego, ale rozpustnego byka na arenie i pojąc się swą odwagą przed nowym ambasadorem amerykańskim, panem Dawid W. Morrow, którego obwozi obecnie w swym pociągu po północnych stacjach meksykańskich. Walka byków była wydarzeniem w programie tej wyjeżdżającej, ale nikt nie przypuszczał, że sam prezydent wzięty w niej udział z zapasem szkolnego chłopca. — W paru momentach prezydentowi groziło poważne niebezpieczeństwo ze strony byka, doprowadzającego go do niebezpiecznej sytuacji. Ambasadorski plectador, Ambrosio Morrow z uwagą przyglądał się braunowemu popisom swego „amfitoru”. Drugi gość prezydenta Callesa humorysta amerykański Will Rogers nie chciał skończyć z zaproszenia na arenę, dowiadując, że przez rozstrzelanie swoich „licensje” na walkę z bykami zostawił w Stanach Zjed.

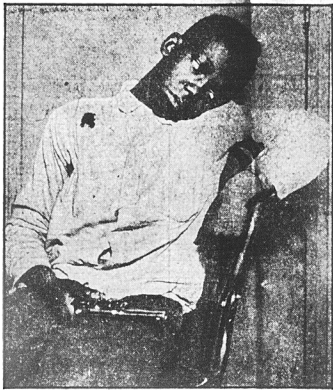
Co mówił Waldemaras w Berlinie ?

Kto ma zrobić pierwszy krok do zgody? — Polska. Ktoby najpierw pogodził Polskę z Litwą? — Rosja. Kto pragnie przyjaźni z Niemcami? — Litwa.

BERLIN, 6 grudnia. — Premier litewski Waldemaras oświadczył przed, że pokój pomiędzy Litwą a Polską nie może być osiągnięty przed załatwieniem kwestii wileńskiej. P. Waldemaras miał nadzieję, że w przeddzień przez Berlin zbierający się z ministrem Stresemannem, którego jednak już nie zastał w Berlinie, musi wstać p. Waldemaras poprzestając na wywidanie prasowym.

P. Waldemaras nie ma nadziei by Liga Narodów mogła załatwić spór Litwy z Polską o Wileńszczyznę, zgodził się jednak na oddanie tej sprawy w ręce komisji złożonej z przedstawicieli państw zainteresowanych. Przedewszystkiem więc w komisji ta ostatnia nie należy do Lig, więc wszystko coby Liga mogła zrobić w tej sprawie, byłoby decyzją, powziętą bez udziału państwa, któremu należy najbardziej na pogodzeniu sąsiadów. Zwol-

Rakowickiemu, reprezentującemu najbardziej umiarkowaną opozycję, w połowie przerwano mowę. Szawiger Trockiego, Kaminiew zapisał się do głosu, ale nie przemawiał. Nie pojawił się również zapowiedziany na dziś „ambasador” opozycji.

Osborn Collins, lat 13, murzyn, bawiąc się onegadą z przyjaciелеm swoim Williamem, postrelają go przypadkowo użytym przy zabawie starym rewolwerem. Williams zmarł.

Rada ministrów zatwierdziła budżet

NADWYZKA DOCHODÓW PAŃSTWOWYCH NAD WYDATKAMI WYNOŚI 120 MILIONÓW ZŁOTYCH.

Bilans handlowy szybko się poprawia. — Zapasy złota w Banku Polskim rosną.

NEW YORK, 6 grudnia. — Rada ministrów zatwierdziła polski budżet państwowy na rok 1928-9. Budżet wykazuje nadwyżkę. Dochody państwowe ostatecznie szacowane zostały w sumie 2,228,650,000 złotych, wobec czego spodziewana nadwyżka budżetowa wynosząca będzie przeszło 120 milionów złotych.

W porównaniu do odpowiednich pozycji w budżecie zesłorocznym dochody będą większe o 359,855,000 złotych, rozchody zaś o 237,000,000 złotych. Bilans handlowy, dotąd jeżdżący ujemny, wykazał we wrześniu tendencję dodatnią. Nadwyżka importu nad eksportem wynosiła w lipcu r. b. 22,000,000 złotych, we wrześniu zaś wynosiła 8,000,000 złotych.

AUTENTYCZNY LIST CZY FALSYFIKAT?

Rząd rumuński zarzuca karolistom podrabianie pisma zmarłego króla

Zdaniem grafologów autentyczny listu nie ulega wątpliwości.

PARYZ, 6 grudnia. — Podczas procesu Manolescu obrona przed sądem trybunału list zmarłego króla Ferdynanda, listy do króla śmierci, a zalecający też niezwykłe już obecnie premierowi Brătianu ułatwienie powrotu na tron byłym następcy tronu, księciu Karolowi. Dokument ten miał podobno decydujący wpływ na wyrok trybunału, nie winiąc Manolescu. List króla Ferdynanda przedrukowały w czasopiśmie „Le Courrier” węgierski dziennik paryski. Ambasada rumuńska w wydanych dziś komunikacie nazwała ten dokument fałszykiem. Innego zdania są eksperci grafologów, którym przywrócić chłopskiego stronicarza w Rumunii, Mani pokazywał fotograficzną kopję królewskiego listu. Twierdzi on, że list jest napewno autentyczny.

Premier Waldemaras zaznaczył że polsko-litewskie nieporozumienie datują się z bardzo dawnych czasów, że źródłem nieporozumienia sąkaski należy w zamierzonej przyszłość. Przyczyną obecnego sporu sągają 1772 roku i głęboko tkwią w stosunkach obecnym.

P. Waldemaras mówił o tem w sposób spokojny, niemniej jednak w stanowczym tonie. Jego wystąpienie szczytowi zainicjował się na wzmacnianie o alarmujących pogłoskach o mobilizacji na Litwie.

P. Waldemaras wyraził nadzieję, że nieporozumienie z Niemcami z powodu Kłajpedy rychło się zlikwidowane zostaną ku zupełnemu zadowoleniu stron, ale słanie się mostem do ściślejszego zbliżenia obu narodów.

W końcu wywiadu p. Waldemaras zaznaczył: „Jakkolwiek nie można jeszcze twierdzić by niebezpieczeństwo wojny z Polską zostało całkowicie usunięte, to jednak mógł optyzmik może mi nie nadzieję pokojowego załatwienia sporu. Litwa nigdy nie zaczęła wojny napastczyczą”.

Wybory do izb ustawodawczych w marcu

Liga Antysalunowa wraca do dawnych metod

Zamiast forsowania prohibicji — propaganda trzeźwości

NEW YORK, 6 grudnia. — Podczas odbywających się obecnie wyborów do komitetu wykonawczego Ligi Antysalunowej wyraźne zaznaczyła się tendencja powrotu do dawnych metod propagandy wstrzeźliwości. W ten sposób metody wprowadzane przez Wheelera, a polegające na wywieśnianiu wpływu na czynnik rządowy w kierunku forsowania prohibicji zdają się należeć do przeszłości. W toku dyskusji wyborczej wyłonił się projekt utworzenia specjalnego wydziału wychowawczego, celem skutecznego propagowania trzeźwości.

ZUBKOW SPADEŁ NA GŁOWĘ

Niedawno ożenił się z siostrą Wilhelma

GOESBURG, na Renie, 5 grudnia. Młody emigrant Rosjanin, p. Aleksander Zubkow, który trzy par tygodniami poślubił 3 razy niemal starszą od siebie siostrę b. kajera Wilhelma, księżnę Schaumburg Lippe, spadał wczoraj z motocyklu i w niebezpieczny sposób uszkodził sobie głowę. Zabrano go do szpitala w ciężkim stanie. Zachodzi obawa, że ryzykowny młodzieniec uległ podobnie wypadku niebezpiecznym ożabrazem wewnętrznym.

KOLIZJA WAGONÓW TRAMWAJOWYCH W JERSEY CITY

PRZEŞŁO 20 PASAŻERÓW CIĘŻKO POŁAECZONYCH

Większość ma objęte lub polamane nogi.

JERSEY CITY, 6 grudnia. — Dział 8-jej rano wagon tramwaju miejskiego, przepełniony robotnikami, udającymi się na pracę do New Yorku, wpadł na inny wóz tramwajowy, również zatłoczony publicznością, na wysokim i pochylonym wiadukcie pobliskiej Jersey City Heights a Hobokem. Uderzenie było tak potężne że przeszło 20 osób odniosło ciężkie obrażenia. Działek pasażerów wyzło z wypadku z polamaniami kończynami lub odcięciem stópami, kilku odniosło ciężkie obrażenia wewnętrzne, czterej mają pęknięte czaszki. Na miejsce wypadku przybyło niezwłocznie osiem karetka ambulansowych z różnych szpitali. Stan kilku o-

Decret Prezydenta ustala termin wyborów do Sejmu i Senatu na 4-go i 11-go marca

WARSAWA, (PAT), 5-go grudnia. — Decret Prezydenta Rzeczypospolitej wyznacza wybory do Sejmu na dzień 4-go marca, wybory zaś do Senatu na dzień 11-go marca.

DR. STRESEMANN PODZIĘKA POGŁADY MINISTRA ZALESKIEGO

Dyplomata niemiecki potępia nieprzedjane stanowisko premiera Waldemaras.

GENEWA, 6 grudnia. (Radjogram Herald Tribune). — Dr. Stresemann usłowo wczoraj odegrał rolę rozjemcy i odbył długą naradę, z początku z polskim ministrem spraw zagranicznych, p. Augustem Zaleskim, a następnie z premerem Litewskim, p. Augustem Waldemarasem. Po rozmowie Dr. Stresemann z min. Zaleskim opublikował został komunikat następującej treści:

„W toku długiej rozmowy pomiędzy p. Zaleskim a Drem Stresemannem omawiany był stan obecny polsko-niemieckich pertraktacji handlowych. Układy w sprawie traktatu handlowego rozwijały się pomyślnie. Oprócz tego w rozmowie tej poruszone zostały sprawy objęte programem Sejsji Rady Ligi Narodów. Ujawniła się przy tem zupełna harmonja w poglądach obu ministrów na te sprawy, wynikająca z przedświadczenia, że Liga Narodów jest najsukteczniejszym czynnikiem utrwalenia

PAŁA SIĘ LASY W KALIFORNJI

W jednym tylko z rewirów nawiedzonych kleską strąty dochodzą do \$2,000,000

LOS ANGELES, 6 grudnia. — W dalszym ciągu pała się leśne przestrzenie w Kalifornji. Południowo po umiarkowanym połogi w jednym tylko rewirze, gdzie strąty przewyższają dwa miliony dolarów. Oddziałom ratowniczym w ebie 1,500 ochotników udało się zatrzymać pożogi w Tuna i Trynau, gdzie ogień zniszczył około 8,000 akrów lasu i około 100 osad.

W San Bernardino wypało tyłu około 6,000 akrów cenneho lasu leśnych. Ofiar w ludziach niema, o le wadomości z terenów objętych kleską.

OBLAWA NA ARCY- BISKUPA

Francisco Orósco y Jimenes ścigany przez wojska

Uciekł z garnitką wierzchni z pobojawiska pod Los Altos.

NOGALES, 6 grudnia. — Wojska rządowe, jak noszą Nogales Herald, rozpoczęły pościg z katolickim oddziałem powstańców katolickich, na czele którego stoi arcybiskup meksykański Francisco Orósco y Jimenes. Wysłane w tym celu oddziały kawalerji otrzymały rozkaz nie wracać przed ujęciem „niebezpiecznego fanatyka i podległego”. W bitwie pod Los Altos obie strony poniosły znaczne straty w ludziach, ale w ostatniej chwili arcybiskup z garnitką wierzchni wymknął się z oblawy.

OTWARCIE 70-EJ SESJI KONGRESU

W PROGRAMIE OBRAD SPRAWY IMIGRACYJNE.

Jutro odczytane będzie orędzie Prezydenta.

WASHINGTON, 6 grudnia. — W dniu dzisiejszym rozpoczyna się 70-ta sesja Kongresu, która po trwał 7 miesięcy i wycła wiele kwestyj programowych w związku ze zbliżającą się kampanją wyborczą.

OBRAZKI NOWOJORSKIE

CODZIENNE SZKICUJE WŁOCZĘGA
ADRES: „WŁOCZĘGA”
c/o „NOWY ŚWIAT”, 24 UNION SQUARE

Na nasz apel o datki na choleńki otrzymałmy smutny, serdeczny list wyśledzonego górnika J. Krasaka. Na celi ten datku złożyć nie może — więc przeprosza, serdecznie przeprosza, iż obowiązku spełnić nie może. Między wierszami czytamy historię wielkiej nędzy i apeli do nas, abymy o tych dzieciach mieszkających w barakach nie zapomnieli.

Ty Cytelnicko i Cytelnicko, mieszkający w domach paragraficznych wyobraź sobie życie w barakach zbitych z kilku desek — spojrz na śnieg i lód, i otwórz serce na ośwież. O ile pleniędzy nam starczy dotrzeć i do tych dzieci wyklętych z wiedzy o sercu braterskim, przykryjemy i do nich — acz nas nie oczekują, poruczyć bowiem nadzieję radości.

Oto list:

Szanowny Panie Włoczęga!
List Santa Claus otrzymałem. Dowiedziałem się o bardzo dobrej i pozytywnej opiece dla biednych dzieci. Niestety bardzo żaluję gdyż jestem w niewesołym położeniu.

Może Panu wiadomo o strajku węglowym w północnej West Virginia. Tu są strajkierzy od roku 1925, około 1.000 rodzin żyje w barakach w różnych miejscowościach. Między nimi znajduje się i ja z moją rodziną. Tu nas jest 70 rodzin i kilkunastu pojedynczych ludzi, razem wzięte z dziećmi 300 dusz, ale mało świat wie o nas, bo wiedzieć nie chce, gdyż żadne pisma o nas nie wspominają. Z powodu tak długiego strajku i ja jestem finansowo wyczerpany więc żaluję niezmiernie, że się do ofiarodawców przyłączyć nie mogę, na tak wspaniały cel. Serdecznie przeproszam.

Z uszanowaniem
JAN KIZAK,
Wirova, W. Va.

Ob. Krygier z Brooklyna telefonował do nas, iż w South Brooklynie znajduje się biedna kobieta, zasługująca na pomoc materialną. Mąż jej został po kaleczony przy pracy, nie może pracować, ona sama wiele zarobić nie może, ma bowiem czworo dzieci, z których najmłodszego bliźniata urodziły się w tym roku. Pójdźmy tam! Dziękujemy.

Szanowny Panie Włoczęga!
Zalęcam czek na dwa dolary na choinkę dla biednych dzieci od

Stasi i Ireny Wulakianis.
Szanowna Redakcjo!
Posyłam mały datek dla sierotek na choinkę 2 dolary, po-

ślabyim, więcej ale mój mąż nie robi parę niesiecy, a więc proszę to przyjąć od nas.

pozostaliśmy z szacunkiem
W. B. Rychlewscy,
703 Sterling Place,
Brooklyn, N. Y.

Na innym miejscu podajemy spis ofiar zebranych wśród robotników polskich w Water Gas Company przez ob. Mastowskiego.

Do ofiarodawców należą też Hiszpani, zatrudniony w tej kompanii. Widząc swoich towarzyszy pracy składających ofiary wypytwał się na jaki cel.

Po otrzymaniu odpowiedzi wybrał dolara i złożywszy go prosił, aby w jego imieniu dzieciom polskim złożono życzenia „wesołych świąt”.

NA CHOINKĘ DLA BIEDNYCH DZIECI

J. Hores	2.50
Jes. Lopatyński	3.00
B. Sekulski	2.00
Józef Wasilewski	2.00
Antoni Babuz	2.00
Th. Matkowski	1.00
Józef Preneta	1.00
Anna Strzelecka	1.00
Tekla Litwin	2.00
Józef Lewicki	3.00
S. Maciejczyk	5.00
B. Krajewski	1.00
A. Purykiewicz	2.00
Peter Kapal	5.00
Sophie Waszkiewicz	2.00
Michał Bryk	1.00
B. Abersmith	1.00
W. Grochmal	2.00
Franz Żalinska	2.00
J. Gorylich	1.00
M. Maurycy	1.00
W. Nowacki	1.00
J. Kormaniski	1.00
Stanisław Iwanowski	1.00
Ch. Prusakowski	1.00
M. Borowski	1.00
B. Prusakowski	1.00
M. Tobbe	1.00
S. Sołdatow	1.00
Klub Pol. Am. Kościuszko z Brooklyna	5.00
Jan Laskowski	1.00
W. A. Surowiec	5.00
Władysław Błażewicz	5.00
Tow. Złęcz. Polaków	10.00
Bolesław Krukiewicz	1.00
Władysław Masłowska	1.00
Alex Sleszyński	1.00
Ludwik Górski	1.00
Abelino Masłowski	1.00
Franciszek Priego	1.00
Karol Kozłowski	1.00
Konstanty Tomaszewski	1.00

NA OCHRONKĘ
J. Hores 2.50
M. Blum 3.00
B. Sekulski 2.00

Detektywem może zostać każdy z nas

ZŁOŻYŁ TEGO DOWODY OB. MAZANOWICKI

Była to 300 dol. harmonja i dlatego Roman Mazanowicki „house wrecker”, zam. pnr. 428 West 29 ul., N. Y. C., użyczał ten instrument za swój największy skarb. Wyobraźcie sobie jego zdumienie i żal, gdy wyszedł na chwilę z pokoju, w którym na jego instrumencie grał Joseph Tischker, przekonał się po powrocie, że jego znajomy znik bez śladu, zabierając z sobą harmonję. Było to w dniu 30 października, b. r.

W trzy tygodnie później uszytał on tony swego instrumentu, gdy przechodził ulicą i zatrzymał się koło restauracji przy rogu 14 ul. i Ave. Spojrzałszy do środka, ujrzał on Tischkera grającego na jego harmonji. Nie tracąc czasu pobiegł na stację policyjną znajdującą się w pobliżu.

Zanim jednak wrócił, Tischker wyprzedził z lokalu.

Od tego dnia, przez następne trzy tygodnie, można było spotkać Mazanowickiego, który nie zwracając uwagi na deszcz i zimno, stał na rogu ulicy, czatując na Tischkera.

Dopiero onegdaj szczęście mu sprzyjało.

Tischker wrócił, ale bez harmonji. Mimo to Mazanowicki wezwał telefonicznie detektywów, którzy przybywszy do restauracji, aresztowali złodzieja. Podczas śledstwa przynaj-

KTO JĄ ZNA?

Zwłoki Polki, ofiary wypadku na kolei, do tej pory niezidentyfikowane

Zwłoki kobiety zabitej przez pociąg kolei podziemnej w pobliżu stacji mieszczącej się przy 238 ul. i White Plains ave., które znajdują się w Fordham Morgue, nie zostały do tej pory zidentyfikowane.

Z dwóch kartek, jakie znalezione w portemonetce nieboszczyki, skonstruowano, że jest Polką.

Detektywi sądzą, że zmarna, która liczyła około 35 lat, pełniła samobójstwo.

Nikt nie wiedział kiedy nieznajoma skoczyła na szyny w chwili, gdy nadchodził pociąg.

Ciała jej zostało przecięte wtopa i śmierć była natychmiastowa. (2)

BEACON FALLS, CONN.

Z obchodu rocznicy org. Armii Polskiej w Ameryce

Rocznica ta została urządzona w dn. 6 listopada, b. r. przez Weteranów Armii Polskiej i Amerykańskiej u tow. Stanisława Mrozińskiego, który również sprawował urząd przewodniczącego. — Przywitałszy zebranych, przew. poprosił ob. Józefa Czaplckiego, b. członka K. O., aby wygłosił kilka słów. Mówca przedstawił za tym, jak organizowano armję polską w Ameryce przed 10 laty, co ta armja zrobiła w Europie i jakie korzyści osiągnęła z tego naszego Ojczyzna. Wskazał za zapasowal do publiczności, aby popierała Fundację Kościuszkowską. — Zorganizowano Komitet, składający się z weteranów i członków T-wa Białego Orła, którego celem będzie zbieranie składek na powyższy cel.

Narazie zebrano \$21.00. Następujące osoby złożyły datki:

Polikarp Majkowski	\$2.00
Edward Rypacki	2.00
Jan Edejs	2.00
S. Klimaszewski	1.00
Alex Kowalewski	2.00
S. Sierkowski	2.00
Józef Czapllicki	1.00
Stanisław Mroziński	1.00
A. Wasylek	1.00
J. Pawłowski	1.00
A. Kallinowski	1.00
Wacław Matyjasik	1.00

Oprócz tego dodano sumę, jaka wpłynęła z balu, urządzonego przez Komitet zbiórki 29 dol.

Całkowita suma \$50 została przesłana do Głównego Komitetu Fundacji Kościuszkowskiej w New Yorku.

Za Komitet,
A. Kowalewski, sekr.

WIELKI SKANDAL WŚRÓD POLITYKIERÓW I POLICJI CHICAGOSKIEJ

Władze federalne od miesiąca śledziły postępowania 42 kapitanów policji

REZULTATEM ŚLEDZTWA BĘDZIE POSTAWIENIE W STAN OSKARZENIA KILKU KAPITANÓW, BUTLEGERÓW I REWOLWERWICZÓW

Jak donosi chicagowski Dziennik Zjednoczenia, władze federalne zdobyły rzekomo dowody istniejącego porozumienia urzędników policyjnych i polityków z butlegerami i właścicielami nor szulerkich.

Tajne śledztwo było prowadzone przez detektywów federalnych w wielu dzielnicach miasta ubiegłego miesiąca.

Od kilku ostatnich tygodni 42-ch kapitanów policji było śledzonych przez tajnych detektywów, którzy postępowali za nimi krok w krok.

Ponadto w ubiegłym miesiącu śledzono ustawicznie precyzyjnych komiteantów i ich pomocników, a wielu z tychże, jak głoszą wiadomości, miało bliższą styczność z hersztami szajek butlegerich i szulerkich.

Gdy oskarżenia zostaną przedłożone federalnej ławie przy-

sięgłych, rozpocznie się sensacyjny proces o spisek przeciw ustawie prohibicyjnej.

Osoby interesujące się zapowiadany skandalem twierdzą, że urzędnicy federalni skompletowali już swe śledztwo na podstawie i zachodniej stronie miasta, a teraz są czynni na północnej stronie, zwłaszcza w okolicy stacji policyjnej „Town Hall”.

Tajni detektywi, według obiegających pogłoski, wędłowiodowy, iż szulerne i saluny otworzyły pozwolenia na prowadzenie swych nor przez opiacanie łapówek wardowym komiteantom, którzy znowu złożyli rzeczy dzieła się zyskami z presyktowymi komiteantami w niektórych wypadkach i z wysokimi urzędnikami policyjnymi. Podobno istnieje także porozumienie pomiędzy politykie-

rami i hersztami szajek, że gdy salunistą nie nabywa piwa i wódki ze źródeł mudy poleconych, wówczas nie wolno mu prowadzić interesu choćby nawet płacił łapówkę.

Najciekawszą jednak sprawą z tego wszystkiego jest ten fakt, jak się wyraziła „pewna” osoba, że łapówki nie są płacone wprost policjantom, lecz wardowym i preynktowym komiteantom.

Sędziowie federalni od dłuższego czasu narzekali, że przy prowadzaniu im mniejszych przestępstw, miast pociągnąć do odpowiedzialności „grubsze rby”.

Jeśli cokolwiek ofiarujesz swemu bliźniemu, a ten odmówi, do kogo to należy?

Należy, jak sądzi, do tego, który ofiarował, odpowiedział zapytany.

Tedy, rzekł Buddha, nie przyjmuj obelg i ordynarnych słów jakie mi zasofiarował.

Młody Tomaszewski w szpitalu

W reszłym tygodniu Władysław Tomaszewski syn znanego polskiego realnościowca mającego biuro przy 634 — 4 ave. Brooklyna, przeżywszy się, zamierzył i zabrany został do szpitala „Israel Zion” przy 48-iej ulicy gdzie opiekuje się nim lekarz specjalista.

Sięg zdrowia polepsza się i jest nadzieja że wkrótce zupełnie wróci do zdrowia czego mu wszyscy znajomi, których ma cały legion, życzą.

NA GWIAZDKĘ PRZESYLA PIENIADZE W DOLARACH NAJSZYBCIEJ I NAJTANIEJ pocztą, kablem i przez radio.

Sprzedaj Szykart do i z Polski, sprowadzanie rodzin z kraju oraz rolników, apozządzanie dokumentów krajowych.

BIURO INFORMACYJNE, ASEKURACJA I REAL ESTATE.

W wszystkich sprawach zgłaszajcie się osobście lub piszcie do

Ed. S. Witkowski BIURO PODRÓŻY 130 East 7th Street, 606 Ave. A, New York, N. Y.

Camel

Papierosy stawione na pierwszym miejscu

przez doświadczonych palaczy.

O stale wzrastającą popularność papierosa dobijało się wiele różnych gatunków, lecz Camel w dalszym ciągu przewyższa wszystkie o biliony. Złożyła się na to jakość i jakość utrzymuje ich popullarność.

Gdyby wszystkie papierosy były tak doskonałe jak Camel, tobacjnie nie stałyby o specjalnych sprawach dla uczynienia papierosów dobrymi dla gardła. Niema takich rzeczy, których mogły ustąpić wybrano tytuła.

© 1927, R. J. Reynolds Tobacco Company, Winston-Salem, N. C.

Zasoby zgłębi \$44,000,000

OSTATNIA RATA Waszego PODATKU DOCHODOWEGO jest płatna 15 gr.

Wszystkie nadzwyczajne zobowiązania, włączając Wydatki na Święta, mogą być bezwzględnie uszczonowane jeżeli uzyskacie

Morris Plan Pożyczkę \$100—\$200—\$500 lub więcej

PREZYD. BANKOWOC 804 Manhattan Ave. Greenpoint 1 Union Square, New York 9 innych filij w Wielkim New York

Wysyłamy broszurki.

Kard. J. Bonzano, były nuncjusz papieski do Washingtonu, na katekafali w Watykanie.

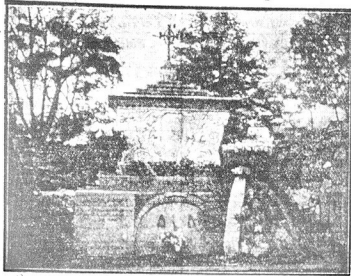

KRONIKA ILUSTROWANA Z POLSKI

Uczczenie ś. p. Stanisława Sobieskiego we Lwowie

Grobowiec Kuratora Sobieskiego.

Na cmentarzu Lyczakowskim we Lwowie w pobliżu głównych grobów, ufundowany przez pracowników kuratorium i rad szkolniców okręgu lwowskiego ku pamięci zamordowanego w roku ubiegłym kuratora ś. p. Stanisława Sobieskiego. Na grobowcu widnieje napis: „Stanisław Sobieski, pierwszy kurator okręgu szkolnego lwowskiego, urodzony 12 marca, 1872 r. — zginął od kuli skrytobójczego wroga w dniu 18 października, 1926 r. Cześć Jego pamięci! — Swemu nieodżałowanemu Przewodnikowi, nieustraszonemu Strażnikowi polskości pomnik ten wzniesli pracownicy kuratorium” itd.

Uroczyste poświęcenie zwłok zmarłego do nowego grobowca było serdecznym hołdem młodzieży lwowskiej pamięci zamordowanego pedagoga.

WZOROWA ORGANIZACJA

Taką wzorową organizacją, budzącą podziw i uznawanie, jest Związek Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powoznych. Skupił on w swych szeregach 37,598 nauczycieli i nauczycielek na ogólną sumę 63,475 osób, zatrudnionych w szkolnictwie powszechnym.

Nie sama jednak liczba zorganizowanych nauczycieli stanowi o doniosłości tej organizacji w życiu państwa i społeczeństwa.

Z poróż wszystkich zawodowych organizacji Związek Nauczycielstwa szkół powoznych najbardziej jest przepojony duchem służby publicznej. W swej bogatej i wszechstronnej działalności daje szczerą i piękną wyraz pojmowaniu swych celów i zadań.

To też niejako zapowiedź swych dobrych chęci, lecz jako stwierdzenie faktów i charakterystyczne dotychczasowej działalności bramię poznawania ostatniego powołania: „Dajmy naszym młodemu pokoleniu nowoczesne zdobycze naukowe, przystosowane do polskiej rzeczywistości, dać mu musimy jak najwcześniejszą cenę i trudną umiejętności społecznego współżycia z otoczeniem dać mu musimy wreszcie nieomylną intuicję obywatelską, by go wiodła w przyszłość do wszystkiego, co wielkie i szlachetne”.

Z uczuciem szczerego podziwu i głębokiej radości zatrzymuje się myśl nasza na tym wielkim warzehtaku pracy kulturalnej, jaki powołało do życia nauczycielstwo szkół powoznych.

Ten wielki warsztat pracy jest w dalszym ciągu rozbudowywany i udoskonalany w myśl wypowiedzianej w sprawozdaniu zasady: „Nie wolno nam uszwać się od najtrudniejszych zadań, lecz sięgać po nie będziemy w miarę dojrzewania społecznych i państwowych możliwości. Słowa zwązkowe wiodą czyn związkowy, nigdy zatem nie powinny być nierrealne. Ale i najgłośniejsze hasło realnie być może, gdy stanie za nim przeszło trzydzieści siedem tysięcy oddanych sprawie ideowych pracowników”.

Zaprawdę wielkie i błogosławione plany zbiera społeczeństwo o pracy tego olbrzymiego zastępu ludzi, ożywionych wzniosłym pojmowaniem swoich obowiązków, przejętymi ambicją służenia krajowi, zaprawionych do działania w ramach tej wielkiej organizacji.

SZCZUCZYN

Zabity wystrzałem z dubeltówki

W Olszynie w pobliżu wsi Grądy - Michał pow. szczuczyński, znaleziono na łące ewłoki mieszkanka tej wsi Henryetta Vaughn, która została zabita wystrzałem z dubeltówki przez Józefa Kamińskiego, mieszkanka wsi Olszynie, na nie osobistych porachunkach. Zabójcę aresztowano i przekazano władzom sądowniej czyn.

Henrietta Vaughn, której niedawno temu sąd przyznał \$100,000 odszkodowania za pokaleczenia i paraliż spowodowane wypadkiem w zderzeniu się dwóch samochodów, nie okazuje wcale radości po otrzymaniu fortuny. Lekarz przytoczył oświadczenie, że panna Vaughn będzie kaleką na całe życie.

Nie lubię palców, wolę domek na dwoje.

TOW. „POSTĘP”, GR. 878 Z. N. P., ZABIERA GŁOS

Na swym regularnym posiedzeniu, odbytym 6-go listopada, na hall zwykłych posiedzeń, rozważyliśmy wypadki, jakie zaszły na sejmie 25-ym Z. N. P. w Chicago, Ill. i uragwizowa, jakie ukazują się w „Zgodzie” Tygodniowej, organie Związku, a które są podawane przez jednego osobnika Gminy 53, który wystąpił się podpisywał własnym nazwiskiem pod swoimi kłamliwymi paszkwiłami — i z tego powodu od nas członkowie są sługusie na pogardę.

Raz się podpisuje „Brać Franciszek K.” to „Związkowicem”, to znów „Franciszek K.” itd. Z tych podpisów „K” domyślamy się, że to jest jeden z tych austrjackich koni. Nie sadzimy, że to ohełka... Być koniem inteligentnym, łagodnym, nie robić nikomu krzywdy — ale być koniem galopującym, rozpędzonym, deptać i trawować ludzi uczciwych, godnych poszanowania — to co innego! Bo nawet wyrobiliście konie austrjackie nie narobiłyby tyle szkody Związkowi, co nasz „Franciszek K.” w naszym mieście. A co się tydzień, kto dał prawo naszej poselce, pani B. Czyżewskiej, zostać w hotelu Sherman i jak ona się tam dostała — dla krótkiej pamięci!

878 Z. N. P., uchwalając niniejszą rezolucję, dajemy poselce pani B. Czyżewskiej wotum uznania za jej polityczną pracę dla Związku N. P. i stanowisko, jakie na Sejmie 25-ym Z. N. P. zajęła.

Wolno jej być pośód do hotelu La Salle, lub zostać w hotelu Sherman; w wyborach posługiwala się sumieniem, rozumem i dobrem Związku. Czy wybór jej był trafny — przysądźcie pokłasko.

Protestujemy przeciw napisaniem nieprzerwanym „jakimiś” członkami i poselki Sejmu 25-go, pani B. Czyżewskiej, mającej uznanie wśród nas i obcych. Wszyscy ją tu znamy i szanujemy jako gorliwą związkowiczkę, która jest jedną z założytek lekcji grupy 878 Z. N. P., która grupa istnieje przeszło 21 lat i liczy około 200 członków. Poselka pani B. Czyżewska była pierwszą sekretarką finansową tej grupy, a obecnie jest długoletnią prezeską i delegatką do Gminy 53. Przez przeciąg tych 21 lat była i jest jedną z najczystszych członkiń czy to w spha wach związkowych, narodowych lub społecznych — a zawsze bezstronna w postępowaniu.

Tow. „Postępie”, gr. 878 Z. N. P., od swego założenia zawsze zajmowała stanowisko bezstronne. Tak i w tym wypadku ostatniego Sejmu, nie uznaje rozbiłmu, stoł na stanowisku bezstronnem. Wobec tego my członkinie Tow. „Postępie”, gr.

Zarząd grupy 878 Z. N. P.: B. Czyżewska, prezeska; B. Witkowska, wiceprezeska; M. Lisfiska, K. Bruździńska, kasjerka; B. Fabiełowska, sekretarka prytokółowa.

Komitet rezolucji: K. Bruździńska, M. Ejdym, B. Fabiełowska.

Fabrykacja sztucznego jedwabiu w Polsce

W Polsce jest jedna wielka fabryka sztucznego jedwabiu, miała nowitko „Tomaszowska Fabryka Sztucznego Jedwabiu” w Tomaszowie Mazowieckim, należąca do największych tego rodzaju przedsiębiorstw w Europie.

Sztuczny jedwab wyrabiany jest na kilka sposobów. Fabryka tomaszowska stosuje przeważnie system t. zw. kollodionowy, który polega na tem, że odpadki bawełny nasywa się kwadem azotowym i zamienia się go przez to na t. zw. bawełnę strzelniczą. Bawełna strzelnicza rozpłaszcza się w trakcie kolejnych procesów chemicznych w różnych płynach, m. in. w spirytnie i tworzy cięciwki kłębiście szybkochnące t. zw. kollidion. Cięciwki te pod silnym ciśnieniem rurami dostaje się do maszyn przedziałowych, gdzie wytryska przez wąskowaty, mikroskopijny otworek i zastęga

Jako nitka, która nawija się na szybko obracające się wrzeciono. Następuje z kilku takich nitek cienkich jak nici, powstaje pojedyncza skręca się nitka przędzy sztucznego jedwabiu, z której już zwykłym sposobem tkackim wyrabiane są materje. Obecnie jednak coraz więcej wchodzi w użycie sposób wytwarzania sztucznego jedwabiu z masy drzewnej czyli celulozy.

System ten tem się tylko różni od poprzednio przedstawionego pokrótce, że zamiast odpadków bawełny, używa się podobnie jak do fabrykacji papieru masy drzewnej, której, przy użyciu odmiennych nieco procesów chemicznych zmienia się tak samo na cięciwki szybkochnące i w ten sam sposób, jak powyżej wylicza się z niej nitki.

Proces wytwarzania sztucznego jedwabiu podpatrzono u jedwabnika, który posiada gruczoły z cięciwą szybkochnącą (podobnie zresztą jak pajęki) i z nich wytworzył nitki, które są długie i nieskończenie delikatne i cienkie, a przytem nadzwyczajnie mocną nitkę. Droga wieloletnich doświadczeń i badań ludzkiego doświadczenia, że działają istnieją już sposoby wytworzenia sztucznego jedwabiu, które znacznie przewyższającego naturalnymi swoimi jedwab naturalny i to pod każdym względem. Sposobów tych nie można jednak zastosować do wytwarzania takiego jedwabiu na wielką skalę, gdyż koszty produkcji są jeszcze bardzo wygórowane. Jedwab teni sposobami wytworzonym jest wielokrotnie droższy od naturalnego. Do pewnych celów naukowych w medycynie, chemii i fizyce, jedwab taki jest już stosowany, gdyż naturalnym jedwabem zastąpić go nie można.

W fabryce tomaszowskiej rozpoczęto niedawno próby redukcji sztucznej wełny i w tym celu zakupiono włoski patent na ten wynalazek. Proces jest bardzo podobny do procesu wytwarzania sztucznego jedwabiu —

z owocem lub miodem. Sprzedawane w każdej gromadzie w czereśni i szklanej paczce. Podawane we wszystkich hotelach i restauracjach.

Wszystkie informacje w sprawie choroby i leczenia, proszę pisać do: Dr. J. J. Stuart, 112 E. 17th St., New York, N. Y.

CZY CIERPIECIE NA RUPTURĘ?

Mr. Stuart, wynalazca Stuart's Adhesif Plapao Pads, oferuje przysłać każdej osobie cierpiącej na rupturę broszurkę i Plapao na próbę absolutnie darmo.

STUARTS ADHESIF PLAPAO PADS są chemii linem odpr. Są one składane w 10 minut i są tak silne, samoprzylepające się celem silnego utraczenia wnetrznego brucha. PLAPAO PADS są tak silne, samoprzylepające się celem silnego utraczenia wnetrznego brucha. PLAPAO PADS są tak silne, samoprzylepające się celem silnego utraczenia wnetrznego brucha. PLAPAO PADS są tak silne, samoprzylepające się celem silnego utraczenia wnetrznego brucha.

KATRO - LEK

wypróbowane i wyważone przez 65 lat, skutecznie i łagodnie, jak żaden inny lek. Nie ma przeciwwskazań. Nie szkodzi. Nie powoduje. Nie czuje. Nie boli. Nie powoduje. Nie czuje. Nie boli. Nie powoduje. Nie czuje. Nie boli.

W. WOJTAŚSKI DRUG CO., 114 Brighton St., Boston, Mass.

BEZPŁATNA PRÓBA PIAPAO LABORATORIES, INC.

2878 Stuart Bldg., St. Louis, Mo. PANGOWIE! Bez żadnych kosztów teraz albo później, proszę mi przysłać odwrotną pocztą Plapao na próbę i ilustrowaną książkę o rupturze. Napiszcie swój nazwisko i adres na kuponie i wklejcie pocztą daty.

Imię i nazwisko: _____
Adres: _____

ZNANY OD 25 LAT POLONJI JUBILER URZĄDZA WIELKĄ WYPRZEDAŻ ŚWIĄTECZNA FRANCISZEK FICEK

330 E. 72nd Street, NEW YORK CITY, Pomiędzy 1 i 2 Ave, drugie piętro, w własnym domu.

Brylanty, pierścionki zaręczynowe i ślubne, zegarki damskie i męskie, 14, 15 i 20 groszy, białe i złote od \$15.00. — Męskie zegarki na 15 i 17 kamieni Waltham i Elgin białe lub złote złoto od \$35.00.

25 PROCENT TANIEJ, JAK GDZIEINDEJ!

FRANCISZEK FICEK w domu własnym.
330 East 72nd Street, Tel. Rhineland 6280, New York, 11-gie piętro front, między 1 i 2 Avenue.

PIERWSZORZĘDNY WYROBY WEGIEL

Specjalne warunki dla rodzin polskich, szczególnie w Y. S. Bide.

Thomas J. Costello
WEGLE BIURO I SKŁADY
510 i 52 Street NORTH RIVER, N. Y. C.
Telefon, COLUMBUS 7720-1-2
Poznajemy najlepszego reprezentanta.

